

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรม
ความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนแสนสุข จังหวัดชลบุรี

ชื่อและนามสกุล นางสาวสุนทรี ผาติनावิน

แขนงวิชา การแนะแนว

สาขาวิชา ศีลภาสาตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัลภา สบายยิ่ง
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิรนาท แสนสา

วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2559

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร. ครรชิต แสนอุบล)

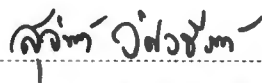
กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัลภา สบายยิ่ง)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินต์ วิสุทธิรานนท์)

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึก

สาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแสนสุข จังหวัดชลบุรี

ผู้วิจัย นางสาวสุนทรี ผาตินาวัน รหัสนักศึกษา 2572800049 **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

(การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัลภา สายยัง

(2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิรนาท แสนสา **ปีการศึกษา** 2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแสนสุข จังหวัดชลบุรี ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง (2) เปรียบเทียบพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ (3) เปรียบเทียบพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลองระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผล (4) เปรียบเทียบพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของกลุ่มทดลองที่มีภูมิหลังทางชีวสังคมแตกต่างกันหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ และ (5) สังเคราะห์ความคิดเห็นและความรู้สึกรักของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนแสนสุข อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำนวน 70 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม 2 ห้องเรียน จากนั้นสุ่มเข้ากลุ่ม 2 กลุ่มได้กลุ่มละ 35 คน และสุ่มเพื่อกำหนดกลุ่ม เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) แบบสอบถามพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ มีค่าความเที่ยง .86 (2) ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ จำนวน 12 กิจกรรม สำหรับนักเรียนกลุ่มทดลองและ (3) กิจกรรมแนะแนวอื่นๆ จำนวน 12 กิจกรรม สำหรับนักเรียนกลุ่มควบคุม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแสนสุข ในกลุ่มทดลองหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะมีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะสูงกว่าของกลุ่มควบคุมหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอื่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) กลุ่มทดลองหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะมีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะสูงกว่าพฤติกรรมดังกล่าวก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) กลุ่มทดลองในระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผลมีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะไม่แตกต่างกัน (4) กลุ่มทดลองที่มีภูมิหลังทางชีวสังคมแตกต่างกัน หลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ มีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะไม่แตกต่างกัน และ (5) การสังเคราะห์ข้อมูลจากใบงานกิจกรรมของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะสูงขึ้น โดยใช้เทคนิคตัวแบบทั้งตัวแบบบุคคลจริง ตัวแบบสัญลักษณ์ และสารบันทึกหรือคำบอกเล่า กลุ่มตัวอย่างได้เสนอว่า ตัวแบบบุคคลจริงได้ผลดีที่สุด เพราะเป็นตัวอย่างพฤติกรรมสังเกตง่ายและชัดเจน สามารถเลียนแบบพฤติกรรมตามตัวแบบได้ดีกว่าโดยการเสนอตัวแบบต้องควบคู่กับการเสริมแรง

คำสำคัญ ชุดกิจกรรมแนะแนว เทคนิคตัวแบบ จิตสำนึกสาธารณะ มัธยมศึกษา

Thesis title: The Effects of Using a Guidance Activities Package Based on Modeling Technique to Develop Public Consciousness Behaviors of Mathayom Suksa I Students at Saen Suk School in Chon Buri Province

Researcher: Miss Suntaree Phatinawin; **ID:** 2572800049;

Degree: Master of Education (Guidance and Psychological Counseling);

Thesis advisors: (1) Dr. Wunlapa Sabaiying, Assistant Professor;

(2) Dr. Niranart Sansa, Assistant Professor; **Academic year:** 2015

Abstract

The purposes of this research were (1) to compare public consciousness behaviors of Mathayom Suksa I students of Saen Suk School, Chon Buri province, in the experimental and control groups after the experiment; (2) to compare public consciousness behaviors of the experimental group students before and after using a guidance activities package based on modeling technique to develop public consciousness; (3) to compare public consciousness behaviors of the experimental group students at the end of the experiment and during the follow up period; (4) to compare public consciousness behaviors of the experimental group students with different bio-social backgrounds after using the guidance activities package based on modeling technique to develop public consciousness; and (5) to synthetic opinions and feelings of the students who participated in guidance activities based on modeling technique to develop public consciousness.

The research sample consisted of 70 Matthayom Suksa 1 students in two intact classrooms of Saen Suk School, Mueang Chon Buri district, Chon Buri province during the 2015 academic year, obtained by cluster sampling. Then they were randomly assigned into an experimental group and a control group, each of which consisting of 35 students. The employed research instruments comprised (1) a questionnaire on public consciousness behaviors, with reliability coefficient of .86; (2) a guidance activities package based on modeling technique to develop public consciousness comprising 12 activities for the experimental group students; (3) a set of 12 other guidance activities for the control group students. Data were analyzed using the percentage, mean, standard deviation, t-test, two-way analysis of variance, and content analysis.

The results showed that (1) the post-experiment public consciousness behavior scores of Mathayom Suksa I students of Saen Suk School in the experimental group, who used a guidance activities package based on modeling technique to develop public consciousness, was significantly higher than the counterpart behavior scores of the control group students who used a set of other guidance activities at the .05 level; (2) the post-experiment public consciousness behavior scores of the experimental group students after using the guidance activities package based on modeling technique to develop public consciousness were significantly higher than their pre-experiment counterpart behavior scores at the .05 level; (3) the public consciousness behavior scores of the experimental group students at the end of the experiment and during the follow up period were not significantly different; (4) after using the guidance activities package based on modeling technique to develop public consciousness, the post-experiment public consciousness behavior scores of the experimental group students with different bio-social backgrounds were not significantly different; and (5) as for the synthesis of information from activities worksheets of the students who participated in the guidance activities, it was found that the students had increased their public consciousness behaviors as results of using the real person model, the symbol model, and the recorded document or informed story model; the students in the sample specified that the real person model was the most effective, because behaviors of the real persons were clear and easy to observe and the students can imitate their behaviors more easily; however, the model presentation must be accompanied by reinforcement.

Keywords: Guidance activities package, Modeling technique, Public consciousness

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ที่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากได้รับความกรุณาและได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัลภา สบายยิ่ง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิรนาท แสนสา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้กรุณาเอาใจใส่ ให้ข้อคิด ให้คำแนะนำและคำปรึกษา ถ่ายทอดความรู้ แบ่งปันประสบการณ์ชีวิต ที่มีคุณค่า ให้กำลังใจให้แนวทางเพื่อการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ พร้อมทั้งเป็นแบบอย่างของการเป็นนักวิจัย และตลอดระยะเวลาการดำเนินการ ติดตามดูแลด้วยความห่วงใยเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. ครรชิต แสนอุบล ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าของท่าน มาเป็นประธานกรรมการสอบ และยังได้ให้คำแนะนำ ในการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ไพรัตน์ วงษ์นาม นางสมพร ดอกไม้คลี่ และนางนันทา ผลบุญ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ที่ใช้ในการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณะอาจารย์แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้คำแนะนำ ความเอื้ออาทร และให้ประสบการณ์ในการศึกษาที่มีคุณค่ายิ่งจนประสบความสำเร็จ และผู้บริหาร คณะครู บุคลากร และนักเรียนโรงเรียนแสนสุข จังหวัดชลบุรี ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือสนับสนุนให้กำลังใจตลอดจนให้ความร่วมมือเพื่อการวิจัยเสมอมา

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์เล่มนี้บูชาพระคุณบิดา มารดา บุพการีผู้ให้ชีวิต สติปัญญาแนวทางการปฏิบัติตนและเป็นผู้นำแสงสว่างที่ดั่งาม และครูอาจารย์ ที่ได้อบรมสั่งสอนและชี้แนะแนวทางการศึกษา เพื่อนักศึกษาปริญญาโท แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชทุกท่านที่ให้กำลังใจและให้คำแนะนำในการทำวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี และครอบครัว กัลยาณมิตรทุกท่านที่เป็นกำลังใจและเป็นส่วนรวมในความสำเร็จของผู้วิจัยในครั้งนี้

นางสาวสุนทรี ผาดีนาวัน

สิงหาคม 2559

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความมีจิตสำนึกสาธารณะ	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว	29
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะโดยใช้ตัวแบบ	48
ปัจจัยเชิงสาเหตุหรือสมทบที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ	64
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	66
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	66
ประเภทและแบบของการวิจัย	68
ตัวแปรและนิยามเชิงปฏิบัติการ	68
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	70
การเก็บรวบรวมข้อมูล	81
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ	82

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	83
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง	83
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน	85
ตอนที่ 3 เสนอผลการสังเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ	94
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	114
สรุปการวิจัย	114
อภิปรายผล	118
ข้อเสนอแนะ	129
บรรณานุกรม	131
ภาคผนวก	142
ก ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย	143
ข การประเมินคุณภาพของเครื่องมือ	149
ค แบบสอบถามการวิจัย	160
ง ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะ	166
จ บันทึกขออนุญาตจัดกิจกรรมแนะแนว	241
ประวัติผู้วิจัย	244

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 รูปแบบการวิจัย	68
ตารางที่ 3.2 ตารางกำหนดข้อและการให้คะแนนข้อความทางบวกและข้อความทางลบ.....	72
ตารางที่ 3.3 โครงสร้างของชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรม ความมีจิตสำนึกสาธารณะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแสนสุข จังหวัดชลบุรี	74
ตารางที่ 3.4 ตารางดำเนินการทดลอง	80
ตารางที่ 4.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำแนกตามเพศ	84
ตารางที่ 4.2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำแนกตาม ผลการเรียนเฉลี่ย	84
ตารางที่ 4.3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำแนกตาม รายได้ของครอบครัว	85
ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะก่อนการทดลอง ระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนา พฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้ชุดกิจกรรม แนะแนวอื่น	86
ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะหลังการทดลอง ระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อ พัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้ชุด กิจกรรมแนะแนวอื่น	87
ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียน กลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อ พัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ.....	88
ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่ม ทดลองระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผลหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว ตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ.....	89

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.8	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของ นักเรียนกลุ่มทดลอง เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตาม เทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะกับเพศ.....	91
ตารางที่ 4.9	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของ นักเรียนกลุ่มทดลอง เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตาม เทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะกับ ผลการเรียนเฉลี่ย.....	92
ตารางที่ 4.10	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของ นักเรียนกลุ่มทดลอง เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตาม เทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะกับ รายได้ของครอบครัว.....	93

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	5
ภาพที่ 2.1 แสดงขั้นตอนและวงจรกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้เชิงประสบการณ์	37
ภาพที่ 2.2 การมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่องระหว่างพฤติกรรม กับปัจจัยส่วนบุคคล และสภาพแวดล้อม	50
ภาพที่ 2.3 แสดงถึงลักษณะของกระบวนการเสนอตัวแบบ	50
ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการกำหนดกลุ่มวิจัย	67

